

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-uhptk@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 17. фебруар 2012. године

Предмети бр. 42/09 и 128/09

Драгица МАЈСТОРОВИЋ и Славица СТЕВАНОВИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 17. фебруара 2012. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменуте жалбе, уложене сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба гђе Драгице Мајсторовић (бр. 42/09) уложена је 3. априла 2009. године и уписана је 10. априла 2009. године.
2. Жалба гђе Славице Стевановић (бр. 128/09) уложена је 10. фебруара 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
3. Дана 2. марта 2010. године, жалба гђе Мајсторовић (бр. 42/09) прослеђена је Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би се добиле примедбе на прихватљивост предмета. Комисија је примила одговор СПГС-а 12. априла 2010. године.

4. Дана 3. марта 2010. године, Комисија је затражила од гђе Стевановић да достави додатне информације. Захтев је поновљен 23. фебруара 2011. Комисија од овог жалиоца није примила никакав одговор.
5. Дана 9. септембра 2010. године, Комисија је спојила жалбу гђе Мајсторовић (бр. 42/09) са жалбом гђе Стевановић (бр. 128/09), сходно правилу 20 Пословника Комисије.
6. Дана 8. јула 2011. године, жалба гђе Мајсторовић (бр. 42/09) поново је прослеђена, а жалба гђе Стевановић (бр. 128/09) прослеђена је СПГС-у како би се добиле примедбе УНМИК-а на прхватљивост. Дана 11. јануара 2012. године, Комисија је примила одговор СПГС-а.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

7. Гђа Драгица Мајсторовић је мајка г. Ивана Мајсторовића. Гђа Славица Стевановић је супруга г. Драгана Стевановића.
8. Жалиоци наводе да су г. Мајсторовић и г. Стевановић били отети 18. августа 1999. године, у близини Приштине, од стране наоружаних чланова Ослободилачке војске Косова (ОВК), док су заједно путовали у возилу г. Стевановића. Од тада се не зна где се они налазе.
9. Гђа Драгица Мајсторовић указује на то да је пријавила отмицу КФОР-у, полицији УНМИК-а, која је покренула истрагу, Министарству унутрашњих послова Србије, Међународном комитету Црвеног крста (МКЦК) и југословенском Црвеном крсту. Дана 24. августа 1999. године, МКЦК отворио је захтев за проналажење г. Мајсторовића, који је још увек отворен.
10. Гђа Славица Стевановић указује на то да је отмица њеног супруга пријављена МКЦК-у, Црвеном крсту у Нишу (Србија) и Међународном јавном тужиоцу у Приштини. Дана 15. септембра 1999. године, МКЦК отворио је захтев за проналажење г. Стевановића, који је још увек отворен.
11. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБЕ

12. Жалиоци се жале на наводни пропуст УНМИК-а да ваљано истражи нестанак и убиство њихових ближњих и на страх, бол и патњу које су претрпеле због ове ситуације.
13. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалиоци указују, тим редоследом, на повреду права г. Мајсторовића и г. Стевановића на живот, загарантованог чланом 2.

Европске конвенције о људским правима (даље у тексту: ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

14. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

15. Жалиоци се у суштини жале на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са отмицом г. Мајсторовића и г. Стевановића.

16. У својим примедбама, СПГС не оспорава прихватљивост жалби у смислу процедуралних обавеза према члану 2 ЕКЉП.

17. Комисија је мишљења да жалбе везане за члан 2 ЕКЉП покрећу озбиљна чињенична и правна питања чије би разрешење требало да зависи од процене меритума жалби. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

18. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалби био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

19. Жалиоци наводе душевну бол и патњу које су им наводно проузроковане услед околности везаних за отмицу и убиство њихових ближњих.

20. У својим примедбама, СПГС тврди да, иако жалиоци наводе да су претрпеле душевну бол и патњу због нестанка својих сродника, не постоје изричито наводи да је одговор УНМИК-а на нестанак г. Мајсторовића и г. Стевановића проузроковао тај страх и патњу. Због тога је овај део жалби неприхватљив као очигледно неоснован.

21. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице нестале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Европски суд за људска права прихвата такву могућност, што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код особа које су у сродству са жртвом озбиљног кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвног средства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни органи одговорили на такво распитивање“. Суд такође наглашава „да суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице нестао, већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП) (Велико веће),

Чакићи против Турске, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999, § 98, *ЕКЉП*, 1999-IV; *ЕСЉП* (Велико веће), *Кипар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001, § 156, *ЕКЉП*, 2001-IV; *ЕСЉП*, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002, § 358; *ЕСЉП*, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006, § 139; видети такође Саветодавна комисија за људска права (ХРАП), *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009, § 41) и ХРАП, *Петковић*, бр. 133/08, одлука од 16. децембра 2011, § 35).

22. Комисија сматра да жалилац може да се позове на кршење члана 3 *ЕКЉП* чак и ако не постоји изричита референца на конкретне поступке надлежних органа ангажованих у истрази јер и пасивност надлежних органа и недостатак информација пружених жалиоцу могу да указују на нечовечно поступање надлежних органа према жалиоцу.
23. Комисија је мишљења да овај део жалби покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
24. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалби био проглашен неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБЕ ПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући